

379ο.ΘΕΜΑ

Δίνεται η συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} για την οποία ισχύουν

- f' συνεχής στο $x_0 = 0$
- $f^3(x) + x^2 f'(x) f(x) = 2x^3 - 1$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$
- $f'(x) \neq 0$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$

(ε 1) Να αποδείξετε ότι η εξίσωση $f(x) = 0$ έχει μοναδική ρίζα

(ε 2) Να υπολογίσετε την τιμή της f' στο $x_0 = 0$

(ε 3) Να μελετήσετε ως προς τη μονοτονία τη συνάρτηση f

(ε 4) Να μελετήσετε το πρόσημο της συνάρτησης f

(ε 5) Αν $f(x) \geq x$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$, τότε να βρείτε τον τύπο της συνάρτησης f

Χ.ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ενδεικτική απάντηση

(ε 1) Να αποδείξετε ότι η εξίσωση $f(x) = 0$ έχει μοναδική ρίζα

Από (1) $\xrightarrow{x=0} f^3(0) = 0 \Rightarrow f(0) = 0$. Έστω $\rho \in \mathbb{R} - \{0\}$, ώστε

$f(\rho) = 0 \xrightarrow{(1)} 2\rho^3 = 0 \Rightarrow \rho = 0$, άτοπο. Άρα η $x = 0$ μοναδική ρίζα

ή

$f(\rho) = 0 = f(0) \xrightarrow{\text{Rolle}} f'(\xi) = 0$, άτοπο. Άρα η $x = 0$ μοναδική ρίζα

Οπότε η f διατηρεί σταθερό πρόσημο σε κάθε ένα από τα διαστήματα $\Delta 1 = (-\infty, 0)$ και $\Delta 2 = (0, +\infty)$

Οπότε η f διατηρεί σταθερό πρόσημο σε κάθε ένα από τα διαστήματα $\Delta 1 = (-\infty, 0)$ και $\Delta 2 = (0, +\infty)$

(ε 2) Να υπολογίσετε την τιμή της f' στο $x_0 = 0$

Από (1) $\xrightarrow{x \neq 0} f'(x) = \frac{2x}{f(x)} - \left(\frac{f(x)}{x}\right)^2$. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{2x}{f(x)} \stackrel{\text{dlh}}{=} \frac{2}{f'(0)}$ και

$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x} \stackrel{\text{dlh}}{=} f'(0)$, f' συνεχής στο $x_0 = 0 \Rightarrow f'(0) = \frac{2}{f'(0)} - (f'(0))^2$

άρα $f'(0) = 1$, f' συνεχής στο \mathbb{R} , $f'(x) \neq 0$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$

Άρα διατηρεί σταθερό πρόσημο στο \mathbb{R} , οπότε $f'(x) > 0$

(ε 3) Να μελετήσετε ως προς τη μονοτονία τη συνάρτηση f

$f'(x) > 0$, άρα η f είναι γνησίως αύξουσα στο \mathbb{R}

(ε 4) Να μελετήσετε το πρόσημο της συνάρτησης f

Με $x > 0 \Rightarrow f(x) > 0$, ενώ με $x < 0 \Rightarrow f(x) < 0$

(ε 5) Αν $f(x) \geq x$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$, τότε να βρείτε τον τύπο της συνάρτησης f

$$f^3(x) + x^2 f'(x) f(x) = 2x^3 \Leftrightarrow f^3(x) - x^3 = x^3 - x^2 f'(x) f(x)$$

$$(f(x) - x)(f^2(x) + x f(x) + x^2) = x^2(x - f'(x) f(x)), \quad x^2 \geq 0$$

Όμως $f(x) - x \geq 0$ και $f^2(x) + x f(x) + x^2 \geq 0$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$

$$\text{άρα } x - f'(x) f(x) \geq 0 \Leftrightarrow 2f'(x) f(x) - 2x \leq 0 \Rightarrow [f^2(x) - x^2]' \leq 0$$

Οπότε η συνάρτηση g , με $g(x) = f^2(x) - x^2$ είναι \searrow στο \mathbb{R}

- Με $x \geq 0$ είναι $f(x) \geq 0$ και $g(x) \leq 0$, οπότε $f^2(x) \leq x^2$
 άρα $f(x) \leq x \Rightarrow f(x) = x$
- Με $x \leq 0$ είναι $f(x) \leq 0$ και $g(x) \geq 0$, οπότε $f^2(x) \geq x^2$
 άρα $-f(x) \geq -x \Rightarrow f(x) \leq x \Rightarrow f(x) = x$

Τελικά $f(x) = x$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$